

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 11 - 11 - 2025
Αριθ. πρωτ.: 59501

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361160
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Κουλκουδίνα Σπυρίδωνα
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Ενίσχυση των πόρων και της λειτουργίας των ορεινών δήμων»
Σχετ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 8928/01-10-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση της αποστολής τους, χρηματοδοτούνται με τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.), οι οποίοι προέρχονται από θεσμοθετημένες πηγές φορολογικών εσόδων (Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Φ.Π.Α., ΕΝΦΙΑ) και εγγράφονται κάθε έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό που ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων. Εν συνέχεια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), καθορίζεται το ύψος των πιστώσεων που προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών καθώς και επενδυτικών δαπανών τους, ενώ η κατανομή των πιστώσεων στους Ο.Τ.Α. της χώρας πραγματοποιείται με μηνιαίες αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

Για την ενίσχυση μικρών νησιωτικών και ορεινών δήμων και έπειτα από πρόταση της Κ.Ε.Δ.Ε., έως και το έτος 2023 κατανέμονταν ετησίως, επιπλέον πιστώσεις από τους Κ.Α.Π., βάσει γεωμορφολογικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών, συνδεδεμένων με τη νησιωτικότητα, την ορεινότητα και τον πραγματικό πληθυσμό των δικαιούχων Δήμων.

Οι πιστώσεις αυτές για τους εξήντα (60) δήμους με πληθυσμό έως τριάντα χιλιάδες (30.000) κατοίκους και με τουλάχιστον το σαράντα τοις εκατό (40%) των κοινοτήτων τους να χαρακτηρίζονται ως ορεινές στο Μητρώο Δήμων, Κοινοτήτων και Οικισμών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ανέρχονταν σε 17,68 εκατ. ευρώ ετησίως.

Από το έτος 2024 και εφεξής, λαμβάνοντας υπόψη και την αριθμ. 232/19-07-2023 (Α.Δ.Α.: 9Ζ9ΖΟΛ2Φ-8ΧΓ) απόφαση του ΔΣ της Κ.Ε.Δ.Ε. με θέμα «Αποδοχή της απόφασης του Συνεδρίου της ΚΕΔΕ στον Βόλο το 2022, για τα νέα κριτήρια και την διαδικασία κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων στους Δήμους», η παραπάνω ενίσχυση συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό ποσό που αποδίδεται μηνιαίως στους Δήμους για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών τους δαπανών. Τα νέα κριτήρια κατανομής των Κ.Α.Π. περιλαμβάνουν τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά κάθε δήμου, σταθμίζοντας ιδιαίτερα το ελάχιστο κόστος λειτουργίας για τις πάγιες ανάγκες εξυπηρέτησης. Με τον νέο τρόπο κατανομής, προσφέρεται μεγαλύτερη οικονομική στήριξη όχι μόνο στους εξήντα ορεινούς δήμους, αλλά σε όλους τους δήμους αναλόγως του αριθμού των κοινοτήτων τους που χαρακτηρίζονται ως ορεινές στο Μητρώο της ΕΛΣΤΑΤ.

Στον κάτωθι πίνακα παρουσιάζεται η τακτική επιχορήγηση από τους Κ.Α.Π. που αποδόθηκε στους εξήντα μικρούς ορεινούς δήμους από το έτος 2022 έως και το τρέχον έτος.

ΕΤΟΣ	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2022-2025
ΚΑΠ ΜΙΚΡΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΔΗΜΩΝ σε εκατ. €	129,0	138,70	182,10	195,90	
ΑΥΞΗΣΗ σε εκατ. €	-	9,70	43,40	13,80	66,90
% ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-	7,5%	31,3%	7,6%	47,3%

Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι στο Υπουργείο Εσωτερικών έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή Σύνταξης του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία συγκροτήθηκε και λειτουργεί βάσει της υπ' αριθμ. 73105/29-10-2024 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1205) Απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, στη βάση αναμόρφωσης, επικαιροποίησης και κωδικοποίησης του θεσμικού πλαισίου που διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη σύνταξη του σχεδίου του κώδικα, γίνεται η καλύτερη δυνατή επεξεργασία προτάσεων για την επίλυση χρόνιων προβλημάτων που σχετίζονται με θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης με σκοπό την εξεύρεση της αποδοτικότερης επίλυσης προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Οι ορεινοί δήμοι, αποτελούν για το σχέδιο του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης αδιάσπαστη ενότητα της κοινωνικής και οικονομικής ελληνικής πραγματικότητας και συστατικό στοιχείο της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας αυτής. Λαμβανομένων υπόψη των ενδογενών ιδιαιτεροτήτων των ορεινών δήμων, με τις κοινωνικο-οικονομικές, πολιτισμικές και περιβαλλοντικές δυσκολίες, στις προτεινόμενες διατάξεις του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης εισάγονται εργαλεία διοίκησης και άσκησης αρμοδιοτήτων με σκοπό οι δήμοι αυτοί να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της εποχής και να ανταποκριθούν με αποτελεσματικό τρόπο στην εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Ειδικότερα, στο σχέδιο του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης εισάγονται προβλέψεις όπως η εξειδίκευση και εμβάθυνση της έννοιας του Συνταγματικού τεκμηρίου υπέρ των δήμων της «διοίκησης των τοπικών υποθέσεων», με την εισαγωγή του καινοτόμου «τεκμηρίου της καθημερινότητας» των κατοίκων των δήμων, το οποίο παρέχει σαφή εξουσιοδότηση προς τα συμβούλια αυτών να εξειδικεύσουν τις αρμοδιότητες που τους αποδίδονται, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά, ανθρωπολογικά, πολιτισμικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους και τη δυνατότητα να προσαρμόζουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ζωής των κατοίκων τους, με σεβασμό στις τοπικού χαρακτήρα ιδιαιτερότητες.

Ακόμα, προβλέπεται δυνατότητα σύστασης κοινών υπηρεσιών μεταξύ δήμων για την επίτευξη κοινού σκοπού. Προβλέπεται επίσης, η δυνατότητα των ορεινών δήμων να υποβάλλουν αίτημα στην ανώνυμη εταιρία Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ), για την υποστήριξη άσκησης αρμοδιοτήτάς τους.

Τέλος, εισάγονται προβλέψεις δυνατότητας σύναψης προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ δήμων και πληθώρας φορέων συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησης της, τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, την υποστήριξη των αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων και την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα